

zwem-
water
test

kampioentest

De Kampioen deed onderzoek naar de zwemwaterkwaliteit in ons land. Het water blijkt prima, maar de informatievoorziening moet beter.

31

HELDER 30 zwemwaters onderzocht WATER

HELDER WATER

'De Witte Vennen in Oostrum is de beste zwemlocatie'

Een flinke waterplas met een leuk strandje erbij: wie droomt er 's zomers niet van? En dan liefst nog op een plek waar niet de hele regio naartoe trekt. Nederland telt genoeg van dit soort oases, maar ben je daar wel goed af? De Kampioen bezocht in de zomer van 2007 dertig zwemlocaties en beoordeelde er de kwaliteit van het oppervlaktewater aan de hand van monsters, die in een laboratorium werden geanalyseerd. Verder bekeken we de strandjes bij de zwemplekken en letten we op de aanwezigheid van toezicht, sanitair en horeca. Bovendien namen we in ons onderzoek mee of de betreffende locatie goed bereikbaar is en of deze is voorzien van een informatiebord voor bezoekers. Wie is bijvoorbeeld de beheerder van het terrein en gelden er wellicht waarschuwingen voor het betreffende gebied? In principe valt al het open water waarin regelmatig een groot aantal mensen zwemt onder de noemer 'zwemwater', tenzij er een zwemverbod geldt. Dat kunnen dus ook plassen zijn waar geen strandjes of andere voorzieningen voorkomen.

Goede kwaliteit zwemwater

De kwaliteit van het Nederlandse zwemwater was vorig jaar prima. Op de Vrouwentroost in Aalsmeer en de Kralingse Plas in Rotterdam na, was de kwaliteit zelfs uitstekend te noemen. Het water is gecontroleerd op de aanwezigheid van enterococci en E-coli, bacteriën die voorkomen in de ontlasting van mensen en watervogels. Die kunnen klachten veroorzaken als diarree, kramp en misselijkheid en tasten in het ergste geval de nieren aan. Dat wij de bacteriën niet hebben aangetroffen, betekent niet dat ze ter plaatse nooit voorkomen. In de zomer van 2007 was het niet erg warm of droog. Dat had een positief effect op de waterkwaliteit. Onder andere omstandigheden of op een ander tijdstip hadden onze metingen een ander resultaat kunnen opleveren.

Wc's op slot

De aanwezigheid van sanitair verkleint de kans op enterococci. Want als er wc's zijn, zullen mensen minder snel hun behoefte in het water doen. De meeste beheerders

hadden dat begrepen. Het merendeel van de toiletten bleek ten tijde van ons bezoek echter op slot: zo heb je er nog niets aan. Ook de aanwezige horeca (meer dan de helft van de zwemplekken heeft een restaurant of snackbar) was dicht. Daardoor viel wellicht ook de hoeveelheid aangetroffen zwerfvuil mee. Slechts een enkel strandje was onvoldoende schoon.

Te weinig informatie

Sinds maart 2008 leeft Nederland de Europese richtlijnen voor zwemwaterkwaliteit na. Daarin is onder meer opgenomen dat recreanten ter plekke beter moeten worden geïnformeerd over de eventuele risico's van de zwemlocatie. De lidstaten hebben tot 2015 de tijd om dit in orde te maken. En dat is maar goed ook, want in meer dan de helft van de gevallen was de informatievoorziening nog niet op orde. We hebben deze beoordeeld op de aanwezigheid van naam en telefoonnummer van de beheerder, het nummer aan de zwemwatertelefoon en eventuele waarschuwingen.

'Bel bij twijfel over het water de zwemwatertelefoon'

Tien zwemplekken vermeldden onvoldoende gegevens. Op elf locaties was de informatie voor dit moment toereikend, maar voldeed nog niet aan de richtlijn. En bij de Nootdorpse Landingsbaan ontbrak zelfs het complete informatiebord. Op deze locatie was volgens omstanders al enige tijd een zwemverbod van kracht. Maar dat viel ter plekke nergens terug te lezen.

Redding niet nabij

Terugvallen op toezichthouders is geen garantie. Die zijn er misschien als het wat drukker is, maar wij troffen slechts op vijf zwemplekken toezicht aan. Reddingsmiddelen bleken nog schaarser: alleen bij In het Engelermeer in Heusden, Strandbad De Zandmeren in Kerkdriel en de Geffense Bosjes in Oss werd daarin voorzien. Het maakt de noodzaak van een goede informatievoorziening alleen maar groter.

Zwemwater telefoon

Wie op een zwemlocatie is en deze niet vertrouwt, kan de Zwemwatertelefoon bellen. De dienst wordt aangeboden van begin mei tot eind september en geeft actuele informatie over veilig zwemwater. Iedere provincie heeft een eigen telefoonnummer, dat idealiter te vinden is op een informatiebord bij de zwemplak. De informatie is ook te lezen op Teletekstpagina 725 en de websites van de verschillende provincies.

ANWB

De ANWB treedt het onderzoek van de Kampioen uit en bezoekt dit jaar nog eens 200 extra zwemplekken waarvan de beschikbare voorzieningen door vrijwilligers in kaart worden gebracht. De ANWB wil voorkomen dat er door de invoer van de strengere Europese regelgeving zwemlocaties komen te vervallen en wil samen met de provincies nadenken over hoe de locaties zo prettig mogelijk kunnen worden gemaakt.

TIPS

- 1 Ga nooit alleen zwemmen.
- 2 Blijf uit het water als je je niet lekker voelt.
- 3 Dook niet als het water troebel is of als je niet weet hoe diep het is.
- 4 Zwem niet in de buurt van schepen, sluizen, afvoerleidingen of in sterk stromend water.
- 5 Pas op met kleine kinderen: die krijgen vaak ongewild water binnen.
- 6 Als er veel watervogels zijn kun je beter aan de kant blijven.
- 7 Bel bij twijfel over de waterkwaliteit de zwemwatertelefoon.

Conclusie

In ons onderzoek komt Strandbad De Witte Vennen in Oostrum als beste locatie naar voren direct gevolgd door Het Rutbeek in Enschede, Engelermeer in Heusden en Strandbad De Zandmeren Noord in Kerkdriel, Plathuis in Bourtange en de Ouderkerkerplas in Ouderkerk a/d Amstel. De waterkwaliteit is zeer goed. Aan de informatievoorziening op de zwemlocaties moet nog veel verbeteren.

Locatie	Plaats	Toezicht	Reddingsmiddelen aanwezig?	Toiletten aanwezig?	Horeca	Informatie	Parkeren	Bacteriologische kwaliteit	Hygiënescore totaal	Eindoordeel
Westeinderplassen - Vrouwentroost	Aalsmeer	●	●	●	S	-	--	+	-	-
Zwemstrand Almere - Haven	Almere-Haven	●	●	●	R	■	-	++	■/+	■/+
De Groene Heuvels	Ewijk	●	●	●	R+S	■	+	++	+	+
Bleiswijkse zoom	Bleiswijk	●	●	●	nvt	+	■	++	■/+	+
Gat van Cortenoever	Cortenbever	●	●	●	nvt	+	-	++	-	■/+
Kraaijenbergse Plas 2	Linden	●	●	●	S	+	-	++	■/+	+
Vinkeveense plassen (eiland 5)	Vinkeveen	●	●	●	nvt	■	-	++	+	■/+
De Viersrong	Dotdrécht	●	●	●	R	■	-	++	+	■/+
Het Ellerstrand	Dronen	●	●	●	nvt	■	■	++	++	+
Het Rutbeek, Kiosk	Enschede	●	●	●	nvt	■	+	++	++	+ / ++
Betuwestrاند	Beesd	soms	●	●	R+S	+	■	++	■/+	+
Wolfhaartsdijk Schelphoek badstrand	Wolhaartsdijk	●	●	●	R	--	--	++	-/■	-/■
Heerderstrand	Heerde	●	●	●	S	-	+	++	+	+
De Héide	Heerenveen	●	●	●	S	■	--	++	+ / ++	■/+
Schenkeldijk	Hellevoetsluis	●	●	●	nvt	--	--	++	--/-	-
Engelmeer	Heusden	●	●	●	S	■	+	++	++	+ / ++
Natuurcamping Klein-Frankrijk	Leende	●	●	●	nvt	■	--	++	+	■/+
Strandbad de Zandmeren, Noord	Keukdriel	soms	●	●	R	+	■	++	++	+ / ++
Recreatieplas de Horrebieter	Hoogersmilde	●	●	●	S	-	--	++	+ / ++	■/+
Hulsbeek: strand 2	Oldenzaal	●	●	●	R	■	■	++	++	+
Geffense Bosjes	Oss	●	●	●	R	-	■	++	■	■/+
Ouderkerkerplas zandstrand	Ouderkerk a/d Amstel	●	●	●	S	++	+	++	+	+ / ++
Kralingse plas	Rotterdam	●	●	●	S	+	--	+	--	-/■
Tjeukemeer, Uilesprong	Sint-Nicolaasga	●	●	●	S	-	-	++	■/+	■/+
Schildmeer	Slochteren	●	●	●	nvt	-	--	++	■	■
Strandbad De Witte Vennen	Costrum/Venray	●	●	●	S	++	■	++	++	+ / ++
Plathuis	Bourtange	soms	●	●	S	+	■	++	++	+ / ++
Strand Diemerpark	Amsterdam	●	●	●	nvt	--	--	++	+	■
Nootdorpse Landingsbaan/Brasserskade	Den Haag/Ypenburg	●	●	●	●	●		++		geen
Goese meer	Goes	●	●	●	nvt	--	--	++	+	■

JA ● NEE ● OPGEHEVEN ● RESTAURANT ● SNACKBAR ●

ZEER GOED ++ GOED + MATIG - SLECHT -

REDELIJK ■